

3538 Sollihøgda, 4. mai 1998

Fru Irmgard Margrethe Günther,
Holmboesgt. 3,
0357 OSLO.

Kjære Grete!

Jeg viser til de mottatte kopier av brevet fra professor Alnæs av 25.f.m., brevet fra H.F.Dahl ab 23.f.m. og dine domspremisser for landsviksaken av 21. april 1947.

Jeg må desverre begynne med at jeg har liten tro på at det er mulig å få din sak inn til overprøving ved domstolen i Strassbourg. Rent generelt regner jeg med at domstolen nødvendig vil kritisere Røde Kors, selv om det gjelder underavdelingen i Norge og ikke hovedorganisasjonen i Geneve. Når det gjelder din sak synes den å være noe spesiell. Mens en del front søstre fikk dommer opp mot 2 års fengsel, ble straffen for deg satt til bare 1 år som ble gjort betinget. Denne straffen oversteg ikke meget det enkelte ble dømt for når handlingen besto i det samme som din, utenfor fronttjenesten som sykepleier. Du ble jo utenom medlemskap i NS, støttemedlemskap i Germanske SS dømt for din tjeneste som fylkesjenteleder og da i tillegg for din tjeneste som front søster. Det var nok noen som fikk dom på ubetinget fengsel eller tvangsarbeide for lignende forhold uten at vedkommende hadde vært frontpsykepleier. Ved en sammenligning legger jeg vekt på at du slapp å sone dommen, og da var det jo ikke så vesentlig om dommen lød på et eller et halvt år.

Når det gjaldt fronttjenesten forekommer det meg at retten i formildende retning har lagt vekt på at din mor var tyskfødt. Jeg viser til det som er anført i dommen øverst side 7. Din dom forekommer det meg å være noe spesiell av de nevnte grunner, og at den derfor egner seg lite for en overprøving av Den internasjonale domstolen i Strassbourg. Hvis en sak skal prøves der nede bør det være for et tilfelle der straffen var strengere og ubetinget, og videre et tilfelle der handlingen utenom fronttjenesten var minimal, f.eks. såkalt passivt medlemskap i NS. Da får men klart frem at det ble dømt i strid med henstillingen fra Det Internasjonale Røde Kors til Norge om ikke å straffe front søstre.

Ved vurderingen av om en sak skal prøves i Strassbourg bør det legges vekt på hva en avvisning av saken der nede vil medføre. Jeg tånker da ikke bare på at en ganske stor sum penger vil være spillt, men også på norsk presses og andre medier vil foreta seg. Etter den erfaring vi har er det sannsynlig at en avvisning av saken vil bli utlagt som at den norske dømning av front-søstre er godkjennt.

Jeg er selvsagt klar over bitterheten hos alle som ble dømt under det såkallte rettsoppgjør, ganske særlig har dere front-søstre grunn til å være bitre. Jeg forstår også godt at dere ønsker oppreisning. Men skal noe gjøres bør det være god grunn til å regne med at det fører til et positivt og godt resultat.

Jeg kjenner lite til hva som er foretatt for å få en beklagelse påny fra Norges Røde Kors. Den tidligere president, Bruland, ga jo, så vidt jeg har forstått, en tilfredsstillende undskyldning for organisasjonens opptreden i 1945 da den unnlot å sende videre henstillingen fra hovedorganisasjonen til norske myndigheter. Nu har jo den nye president, Nøkleby Heiberg, trukket denne undskyldningen tilbake. Etter min mening er det meget tvilsomt om en slik tilbaketrekking er gyldig, men en diskusjon om det vil neppe være fruktbar.

Jeg vet ikke om det er rimelig mulighet for å få Nøkleby Heiberg påvirket slik at hun, eller hennes styre, endrer signaler. Men lobby-virksomhet fører ikke sjelden frem. Kan det f-eks. tenkes at Hanna Kvanmo kan være villig til å foreta seg noe? Hun har jo en sterk posisjon i Norge, og blir lett hørt?

Vel, jeg må igjen beklage at mitt syn på den overveiede plan om å søke om overprøving av front-søstersakene er så negativ. Men i slike saker bør det ikke handles på et for optimistisk grunnlag, tilbakeslaget kan bli tungt å bære.

Hvis du vil gi meg nye argumenter, eller vil drøfte spørsmålene med meg, står jeg selvsagt gjerne til tjeneste. Da det vel var kopier av dokumentene jeg fikk oversendt tillater jeg meg å beholde dem.

Med vennlig hilsen

